

Wiceprezes Rady Ministrów Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

prof. dr hab. Piotr Gliński

DIK-ZO.050.1.2022.MK
Warszawa, 17 stycznia 2023 r.

Redakcja czasopisma APEL
Al. Wojciecha Korfańskiego 62/9
40-161 Katowice

w odpowiedzi na petycję z dnia 11 października 2022 r. w sprawie zniesienia opłat za udział w konkursach w dziedzinie sztuk wizualnych informuję, co następuje.

Co do zasady, udział w wydarzeniu, jakim jest konkurs jest całkowicie dobrowolny i należy do decyzji artysty, który akceptuje warunki zawarte w regulaminie. Konkursy plastyczne organizowane są przez związki twórcze oraz samorządowe instytucje kultury, dla których wpłaty od artystów deklarujących udział w wystawie są częścią wpływów organizacyjnych z działalności.

W zakresie Programów Ministra nie istnieją uregulowania zabraniające pobierania opłat od uczestników (zarówno czynnych, jak i biernych) określonych wydarzeń kulturalnych. Należy przy tym zauważyć, że np. Regulamin naboru do Programów rządowych z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na rok 2023, realizowanego w terminie do 30 listopada 2022 r. (podobnie jak regulaminy obowiązujące w poprzednich latach) przewiduje, że wszystkie przychody planowane do uzyskania z tytułu realizacji zadania, w tym opłaty za uczestnictwo/akredytację, co do zasady muszą być przeznaczone na koszty związane z realizacją zadania, np. konkursu. Oznacza to, że środki te są wykorzystywane do działań mających na celu zapewnienie właściwej organizacji i przebiegu danego wydarzenia i nie stanowią źródła zysku dla jego organizatora. Ponadto, zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 5 lit. e Wytycznych do oceny wniosków oraz realizacji zadań w ramach programów ogłaszanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego¹ nieprzeznaczenie wszystkich planowanych przychodów z realizacji zadania na koszty związane z jego realizacją stanowi błąd formalny.

Jak wskazują przedstawiciele doktryny prawa, wolność korzystania z dóbr kultury „*ma inny charakter niż pozostałe wolności wskazane w art. 73 Konstytucji RP. Nie tyle zorientowana jest ona na zagwarantowanie twórcy stosownej przestrzeni jego działalności, ale ma zapewnić innym dostęp do efektów działalności twórczej innych osób*”². Za błędne należy więc uznać wyrażone w petycji stwierdzenie, że pobieranie od artystów opłat za możliwość uczestnictwa w konkursie „*jest sprzeczne z możliwością dostępu do dóbr kultury dla publiczności, a tym samym sprzeczne z art. 73 Konstytucji RP*”.

¹ Załącznik do zarządzenia Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z dnia 11 października 2021 r. w sprawie wytycznych do programów ogłaszanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (Dz. Urz. MKDNIŚ poz. 76)

² Komentarz do art. 73 [w:] *Konstytucja RP, t. I, Art. 1-86*, M. Safjan, L. Bosek, Legalis

Z poważaniem

Piotr Gliński